

Voorzitter,

We staan als raad van de gemeente Lelystad aan het begin van een belangrijke periode, waarin ingrijpende keuzes moeten worden gemaakt. Daar zijn we ons als ChristenUnie van bewust en daarin zullen we onze verantwoordelijkheid nemen.

Maar tegelijkertijd worden we ermee geconfronteerd dat “belangrijk” een relatief begrip is. Als een goede vriend na een slopende ziekte veel te jong komt te overlijden en een jong gezin achterlaat, plaatst dat dingen in een heel ander perspectief. Vanwege die omstandigheden voert vanavond niet onze fractievoorzitter het woord, maar neem ik dat van hem over.

Voorzitter, de behandeling van de kadernota in de gemeenteraad is vaak redelijk ingewikkeld en lastig uit te leggen. In de eerste plaats is het lastig uit te leggen dat een groot positief rekeningresultaat, wat eenmalig is, niet kan worden gebruikt om jaarlijks terugkerende kosten, die we structureel noemen, mee te dekken. Ik heb zelfs een enkele tweet gelezen die er blijk van geeft dat ook sommige raadsleden dit nog niet helemaal begrijpen of willen begrijpen.

Maar wat dit jaar vooral lastig is uit te leggen, is dat we fors moeten gaan bezuinigen, terwijl het helemaal niet slecht gaat in Nederland! Er is geen economische crisis of recessie, maar toch staan we als gemeente voor de grootste bezuinigingsopgave sinds tijden. Het zogenaamde ravijnjaar 2026 zagen we, ondanks sterk wisselende dagkoersen vanuit Den Haag, al een tijdje aankomen. Maar waar met het oude kabinet nog overleg mogelijk leek over oplossingen of in elk geval verzachting, heeft het nieuwe kabinet in het hoofdlijnenakkoord al aangekondigd dat er zelfs nog een extra korting komt op het geld dat van het Rijk aan gemeenten wordt uitgekeerd. Op hulp uit Den Haag hoeven we met dit kabinet dus niet te rekenen. Een project als “Samen Lelystad Oost” mag in onze optiek niet het kind van de rekening worden.

En dan is er nog een derde punt, waarmee we het onszelf lastig maken. Want we behandelen als raad nu de kadernota, maar gaan ons over een paar weken buigen over ombuigingsvoorstellen van het college, waarmee we 17 miljoen euro moeten kunnen bezuinigen. Dat daardoor dingen door elkaar gaan lopen, mag blijken uit diverse moties en amendementen van meerdere partijen, die nu alvast keuzes willen afdwingen over het al dan niet bezuinigen op specifieke posten.

Voorzitter, wat de ChristenUnie betreft gaan we dat nu niet doen en maken we de kadernota alsnog heel simpel. We stellen alleen vast wat écht onontkoombaar is, omdat het uitgaven zijn die te maken hebben met wettelijke taken of actualisatie van al vastgesteld beleid. Voor alle andere voornemens, hoe wenselijk en nuttig ook, moeten we helaas vaststellen dat er nu geen dekking beschikbaar is. Al die voorstellen nemen we mee naar de behandeling van de ombuigingsvoorstellen, waarin we een volledige en brede afweging kunnen maken over wat we als gemeente wel en niet kunnen blijven doen als we moeten bezuinigen.

De enige uitzondering hierop zijn enkele voorstellen die nu om incidentele dekking vragen. Het positieve rekeningresultaat biedt, nadat we de reserves, terecht, maximaal aanvullen, daar gelukkig nog wat ruimte voor.

Voorzitter, omdat het begrip onontkoombaar rekbaar blijkt, dienen we als ChristenUnie een amendement in waarmee we voorstellen om enkele posten, die wat ons betreft onterecht in die categorie zijn geplaatst, daaruit te halen. Dat doen we dus niet omdat we ze niet belangrijk vinden, maar omdat we vinden dat de discussie over het al dan niet doen van deze uitgaven over een paar weken moet worden gevoerd, bij de behandeling van de ombuigingsvoorstellen.

Willen we als ChristenUnie nu dan helemaal geen inhoudelijke kaders meegeven? We kunnen wel alvast onze denkrichting delen. Want wat ons betreft moeten we er als gemeente voor waken dat we niet voor korte termijn bezuinigingen kiezen, die op lange termijn alleen maar grotere problemen en kosten veroorzaken. Preventie blijft voor ons heel belangrijk. Denk dan bijvoorbeeld aan voldoende en goede sportvoorzieningen, om bewegingsarmoede en bijbehorende gezondheidsproblemen te helpen voorkomen. Of aan tijdige, voldoende en goede opvoedingsondersteuning en jeugdzorg, om grotere problemen op latere leeftijd te voorkomen. En wat ons betreft gaat het dan ook echt om fundamentele keuzes, over taken die we misschien wel terug moeten geven aan het Rijk. Zeker omdat het nieuwe kabinet ook de mogelijkheden wil beperken voor gemeenten om aan de inkomstenkant zelf aan de knoppen te draaien.

Voorzitter, voor nu beperken we ons dus tot 1 amendement over voorstellen die naar onze mening ten onrechte als “onontkoombaar” zijn aangemerkt. Het dictum daarvan luidt:

Ondergetekenden stellen voor de onderstaande besluitpunten te schrappen en toe te voegen als tekst “beleidsvoornemens - geen dekking voor”:

*Besluitpunt 1: Actualisatie capaciteitsbehoefte in relatie tot groei van de stad*

*Besluitpunt 5: Actualisatie markten*

*Besluitpunt 6: Actualisatie schoonmaakkosten gemeentelijk vastgoed*

Daarnaast dienen wij graag twee voorstellen van D66 mee in, namelijk die over onontkoombaar en 4Fusion.

Het voorstel van PvdA over voorstellen waar geen dekking voor is vinden wij eigenlijk vanzelfsprekend, maar als er een amendement nodig is zullen wij dit ook ondersteunen.

Voorzitter, het zijn roerige tijden. Voor onze gemeente en, op een heel ander level, voor sommige van ons ook privé. Juist dan is het een bemoediging te geloven dat we God om kracht en wijsheid mogen vragen. Dat wensen we het college en onszelf als stadsbestuur toe.

Dankuwel.